

Kursanvisningar: PSPR23**Psykoterapi och psykologisk behandling 2 - Teori, tillämpning och klinik PDT
T7, 10 hp, VT 2024****INNEHÅLL**

Kursen *Psykoterapi och psykologisk behandling* omfattar som helhet centrala områden inom aktuella psykodynamiska teorier och metoder. Kursen är uppdelad i fyra delkurser, under T6, T7, T8 och T9, och ges från och med T7 i nära samarbete med det handledda klientarbetet som löper parallellt.

Delkurs 2 (Termin 7) innehåller grundläggande teorier och metoder inom följande områden:

- Orienterande samtal inför psykoterapi
- Psykodynamisk diagnostik initialt och fortlöpande
- Etablering av en professionell relation
- Centrala begrepp inom långtids- och korttidsterapi
- Anknytning och psykoterapi
- Mentalisering i psykoterapi
- Aktuell psykoterapiforskning (gemensamt med de studenter som valt kbt-inriktning)

Delkurs 3 (Termin 8) innehåller fördjupning av teorier och metoder från termin 7. Delkurs 4 (Termin 9) innehåller en breddning inom en rad aktuella områden för psykodynamisk bedömning och behandling (se vidare kursanvisningar för dessa delkurser).

Undervisningen sker i form av föreläsningar, diskuterande seminarier med närläsning av kurslitteraturen, videoövningar och rollspel samt tillämpning i det handledda klientarbetet (se särskild kursanvisning). Vid samtliga (obligatoriska) tillfällen förutsättes aktivt deltagande. Obligatoriska tillfällen specificeras i schemat. Vissa moment kan inte ersättas med en skriftlig/muntlig ersättningsuppgift utan behöver eventuellt tas om vid nästkommande termin (tex praktiska övningar, mottagningsintroduktioner).

Lärandemål

Efter genomgången kurs förväntas studenterna kunna:

- Använda kvalitativ intervjuetodik vid orienterande samtal inför psykoterapi.
- Ha en förståelse för personlighetsorganisation, personlighetstypologi och mentala funktioner utifrån bl.a. psykodynamisk diagnostikmanual som OPD-2
- Förstå vikten av en professionell terapeutisk relation, psykoterapeutisk hållning och psykoterapisituationens ramar
- Ha en förståelse för olika psykodynamiska förhållningssätt i relation till klientens hela problematik- och resursspektrum
- Redogöra för centrala begrepp inom psykodynamisk behandlingsteori
- Redogöra för anknytningsteorins tillämpbarhet i psykoterapi
- Redogöra för hur man kan arbeta med att stärka klientens mentaliseringsförmåga
- Redogöra för korttidsterapimetoden Dynamic Interpersonal Psychotherapy (DIT) och kunna formulera centrala teman i en sådan korttidsterapi

Samt gemensamt för PDT och KBT

- redogöra för centrala begrepp i psykoterapiforskning vad gäller processer och utfall samt kunna identifiera tillämpningar av sådan forskning

FÖRKUNSKAPSKRAV

För tillträde till kurs krävs att den studerande:

- uppnått godkända resultat på samtliga kurser, t.o.m. termin 6

KURSKRAV

Obligatorisk närvaro gäller vid de undervisningsinslag som är angivna som obligatoriska i schemat. Vid övrig undervisning är närvaro inte obligatorisk men allt undervisningsinnehåll kan komma att examineras. Hör av er till kursansvarig så snart som möjligt innan eller i samband med eventuell frånvaro på obligatoriska seminarier/föreläsningar för en eventuell ersättningsuppgift. Alla får dock två ”frikort”, dvs man får missa två tillfällen utan att göra en ersättningsuppgift. Dessa free-pass gäller dock inte för tillfällen som handlar om kliniken och patientarbetet, praktiska övningar (tex i TV studio) och psykoterapiforskningsmomenten. OBS! Alla tillfällen som handlar om kliniken och klientarbetet på kliniken (tex introduktion till kliniken, patientsäkerhet) kan i vanligt fall inte ersättas och inget klientarbete får ske innan ni är klara med dessa moment. Detta inkluderar också eventuella kunskapsprov som handlar om arbetet på kliniken.

EXAMINATION OCH KRAV FÖR GODKÄNT

Allt kursinnehåll är obligatoriskt och kan komma att examineras. Examination sker i flera former:

- Skriftlig hemtentamen av *PDT i praktiken*, (inkl. all undervisning till hemtentadatumet, bl.a. mentaliseringsteori, anknytningsteori, psykiska försvar).
- Muntlig examination av centrala teman vid *korttidsterapi*
- *Bedömning inför psykoterapi – OPD* examineras med obligatorisk närvaro och aktivt deltagande i praktiska övningar samt avslutande skriftlig och muntlig fallpresentation
- *Forskningsmetodik* examineras med obligatorisk närvaro och aktivt deltagande i föreläsningar och genomförande av praktiska övningar

Som slutbetyg på delkursen används den sjugradiga betygsskalan A till F.

Slutbetyget för delkursen sätts efter sammanvägning av kursens fyra förekommande tentamina samt närvaro på obligatoriska seminarier/föreläsningar (vid frånvaro, inlämnas ev. ersättningsuppgift).

Skriftlig examination *PDT i praktiken* bedöms enligt betygsskala A till F.

Datum för hemtentamen PDT i praktiken

Utdelning: 20/3 kl 13

Inlämning 2/4 kl 8

Vid examinationerna i *Korttidsterapi* respektive i *Bedömning inför psykoterapi – OPD* samt på *Forskningsmetodikens* uppgifter används graderingen Underkänd/Godkänd.

OMEXAMINATION

Ej godkända examinerade moment kompletteras vid schemalagd omexamination eller i samband med följande kursomgång. Om du vill skriva omtentamen så ska du anmäla det till kursansvarig senast 2 veckor innan utdelningsdatum.

Datum för omtentamen PDT i praktiken:

14/8 kl 13

27/8 kl 8

KURSLITTERATUR (OBLIGATORISK)

Böcker (PDT)

Killingmo, B. & Gullestad, S.E. (2011). *Undertexten*. Stockholm: Libers förlag.

Lemma, A., Target, M., & Fonagy, P. (2011). *Brief dynamic interpersonal therapy; a clinicians guide*. New York: Oxford University Press.

Sharp, C., & Bevington, D. (2022). *Mentalizing in psychotherapy: A guide for practitioners*. Guilford Press. Stern, D. (2010). *Partners in thought*. London: Routledge.

Usher, S.F. (2013). *Introduction to Psychodynamic Psychotherapy Technique* (2nd Edition). Taylor & Francis Group (Finns som E-bok i SU-bibl)

von Below, C. (2020). *Anknytning i psykoterapi*. Stockholm: Natur och Kultur

Artiklar (PDT)

Cramer P. (2015). Understanding Defense Mechanisms. *Psychodynamic psychiatry*, 43(4), 523–552. <https://doi.org/10.1521/pdps.2015.43.4.523>

Feldman, M. (2007) The illumination of history. *International Journal of Psychoanalysis* 88:609-625

Fonagy, P. & Target, M. (2006). The mentalization-focused approach to self pathology. *Journal of personality disorders*, 20(6), 544–576. <https://doi.org/10.1521/pedi.2006.20.6.544>

Lackmann, V., Sell, C., Henkel, M., Kozik, C., & Benecke, C. (2023). Interrater Reliability of Operationalized Psychodynamic Diagnosis 3 (OPD-3). *Zeitschrift für Psychosomatische Medizin und Psychotherapie*, 69(2), 108–122. <https://doi.org/10.13109/zptm.2023.69.0a2>

Miller-Bottome, M., Talia, A., Safran, J. D., & Muran, J. C. (2018). Resolving alliance ruptures from an attachment-informed perspective. *Psychoanalytic Psychology*, 35(2), 175–183. <https://doi.org/10.1037/pap0000152>

Välimäki, J. (2019) The personal role of the psychoanalyst in dealing with the developmental endeavours of the patient. *Scandinavian Psychoanalytic Review* 42:52-61

Slade, A. (2016). Attachment and adult psychotherapy. Theory, Research, and Practice. In J. Cassidy & P. Shaver (Eds.), *Handbook of Attachment: Theory, Research and Clinical Applications*. 3rd edition. (pp 759-779). (Se SU-bibl. e-bok)

Referenslitteratur (PDT) (ej obligatorisk)

OPD Task Force (Eds.). (2008): *Operationalized Psychodynamic Diagnostics; Manual of Diagnosis and Treatment Planning*. Cambridge, MA: Hogrefe.

OBS! Ytterligare artiklar kan tillkomma enligt lärarens anvisning. För läsanvisningar – se schemat.

Kurslitteratur för Forskningsmetodik-moment (OBS se även lärarens anvisningar, det kan förändras)

APA Presidential Task Force on Evidence-Based Practice. (2006). Evidencebased practice in psychology. *The American Psychologist*, 61(4), 271.

Barker,C., Pistrang,N.,&Elliott,R.(2015). *Research Methods in Clinical Psychology: An Introduction for Students and Practitioners*, 3rd Edition. Chichester, UK:Wiley-Blackwell. ISBN: 978-1-118-77320-8. Kapitel 5 (s 91-115 om kvalitativa metoder), finns som e-bok.

Elliott, R. (2010). Psychotherapy change process research: Realizing the promise. *Psychotherapy Research*, 20(2),123-135.

Elkin, I., Falconnier, L., Smith, Y., Canada, K. E., Henderson, E., Brown, E. R., & McKey, B. M. (2014). Therapist responsiveness and patient engagement in therapy. *Psychotherapy Research*, 24(1), 52-66, DOI: 10.1080/10503307.2013.820855

Gamerman, V., Cai, T., & Elsässer, A. (2019). Pragmatic randomized clinical trials: Best practices and statistical guidance.*Health Services & Outcomes Research Methodology*, 19(1), 23-35. doi:<https://doi.org/10.1007/s10742-018-0192-5>

Kazdin A. E. (2019). Single-case experimental designs. *Evaluating interventions in research and clinical practice*. *Behaviour research and therapy*, 117, 3–17. [https://doi-org.proxy.kib.ki.se/10.1016/j.brat.2018.11.015](https://doi.org.proxy.kib.ki.se/10.1016/j.brat.2018.11.015)

Kocsis, J. H., Gerber, A. J., Milrod, B., Roose, S. P., Barber, J., Thase, M. E., Perkins, P., & Leon, A. C. (2010). A new scale for assessing the quality of randomized clinical trials of psychotherapy. *Comprehensive psychiatry*, 51(3), 319–324. <https://doi.org/10.1016/j.comppsy.2009.07.001>

Lambert, M. J., & Ogles, B. M. (2009). Using clinical significance in psychotherapy outcome research: The need for a common procedure and validity data. *Psychotherapy Research*, 19(4-5), 493-501.

Malterud, K. (2001a). The art and science of clinical knowledge: Evidence beyond measures and numbers. *Lancet*, 358, 397-400. Doi: 10.1016/S0140-6736(01)05548-9

Malterud, K. (2001b). Qualitative research: Standards, challenges, and guidelines. *Lancet*, 358, 483-488. Doi: 10.1016/S0140-6736(01)05627-6

Midgley, N., Ansaldo, F., & Target, M. (2014). The meaningful assessment of therapy outcomes: Incorporating a qualitative study into a randomized controlled trial evaluating the treatment of adolescent depression. *Psychotherapy*, 51(1), 128-137. Doi: 10.1037/a0034179

Werbart, A., von Below, C., Brun, J., & Gunnarsdottir, H. (2015). "Spinning one's wheels": Nonimproved patients view their psychotherapy. *Psychotherapy Research*, 25(5), 546-64. Doi: 10.1080/10503307.2014.989291

Norcross, J. C., & Wampold, B. E. (2011). Evidence-based therapy relationships: Research conclusions and clinical practices. *Psychotherapy*, 48(1), 98.

OBS! Ytterligare artiklar kan tillkomma enligt lärarens anvisning. För läsanvisningar – se separat anvisning för Forskningsmetodik-momenten.

KURSANSVARIG

Lillian Döllinger

Adjungerad lärare, fil.dr i psykologi, leg. psykolog, leg. psykoterapeut

08 16 38 01

lillian.dollinger@psychology.su.se

Betygskriterier

A – Utmärkt

Examinationsuppgifterna har behandlats mycket väl, texten är koncentrerad och svaren synnerligen välformulerade. Svaren återspeglar mycket god förmåga att gå från teori till praktisk tillämpning. Litteraturen är integrerad i svaren på ett nyanserat och reflekterat vis. En välavvägd och kritisk diskussion förs utifrån litteratur, kursens undervisning samt egna erfarenheter. Fördjupningsuppgiften är inlämnad i tid.

B – Mycket bra

Examinationsuppgifterna har behandlats väl, texten är koncentrerad och svaren välformulerade. Svaren återspeglar god förmåga att gå från teori till praktisk tillämpning. Litteraturen är integrerad i svaren på ett nyanserat och reflekterat vis. En problematiserande diskussion förs utifrån litteratur, kursens undervisning samt egna erfarenheter. Fördjupningsuppgiften är inlämnad i tid.

C – Bra

Examinationsuppgifterna har behandlats fullt acceptabelt och texten är sammanhängande och koncentrerad. Svaren återspeglar god förmåga att gå från teori till praktisk tillämpning. Litteraturen är integrerad i svaren. En diskussion förs utifrån litteratur, kursens undervisning samt egna erfarenheter. Fördjupningsuppgiften är inlämnad i tid.

D – Tillfredsställande

Examinationsuppgifterna har behandlats tillräckligt väl. Svaren återspeglar förmåga att gå från teori till praktisk tillämpning. En diskussion förs utifrån litteratur, kursens undervisning samt egna erfarenheter. Fördjupningsuppgiften är inlämnad i tid.

E – Tillräckligt

Examinationsuppgifterna har behandlats, men inte helt fullständigt. Svaren återspeglar något begränsad förmåga att gå från teori till praktisk tillämpning. En diskussion förs utifrån litteratur, kursens undervisning samt egna erfarenheter, men vissa aspekter eller

fördjupning saknas. Fördjupningsuppgiften är inlämnad i tid.

Fx – Otillräckligt

Examinationsuppgifterna har behandlats ofullständigt och/eller tyder på vissa missförstånd. Diskussionen av litteratur, kursens undervisning samt egna erfarenheter i relation till frågorna är knapphändig i en eller flera avseenden. Fördjupningsuppgiften är inlämnad i tid. (Åtgärd: restuppgift.)

F – Helt otillräckligt

Hela, eller väsentliga delar, av examinationsuppgifterna är bristfälligt besvarade, tyder på missförstånd, eller är outvecklad. Eller fördjupningsuppgiften är ej inlämnad i tid. (Åtgärd: hela uppgiften görs om.)

Plagiat, fusk och otillåtet samarbete

Som en del i ditt ansvar som student ingår att känna till de regler som finns för examination. Utförlig information finns både på institutionens och Stockholms universitets hemsida <https://www.su.se/psykologiska-institutionen/utbildning/under-utbildningen/plagiat-fusk-och-st%C3%B6rande-av-verksamheten-1.512308>. Lärare är skyldiga att anmäla misstanke om fusk och plagiat till rektor och disciplinnämnden. Plagiat och fusk blir alltid ett disciplinärende och kan leda till avstängning. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (gäller även enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Detta gäller även texter du själv skrivit tidigare (självplagiat). Till fusk räknas till exempel att ha med otillåtna hjälpmedel, som mobil, på prov. Att ha studiegrupper tillsammans är utvecklande och tidsbesparande, men när det kommer till examinationsuppgifter måste du vara noggrann med att arbeta själv (om inte annat tydligt anges) för att inte riskera att det ska räknas som otillåtet samarbete.